

Vydává organizační štáb
61. Jiráskova Hronova

Šéfredaktor:
Luděk Richter

Redaktoři:
Zora Vondráčková
Jiří Pokorný
Matěj Šefrna
Jaroslav Kodeš

Grafické zpracování:
Marek Zhibo
Tisk: HKS

Cena: 2 Kčs

Proč čtení z díla Aloise Jiráska?

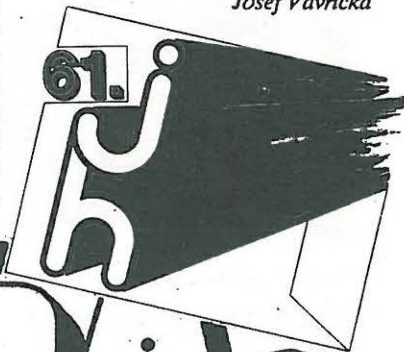
1) Připomínáme si 140. výročí narození Mistra A. Jiráska. Kdo jiný by to měl uskutečnit než právě jeho rodáci. Jirásek křísí síly minulosti a oslavuje život a jeho hrdinství v dobách dobrých i zlých. Chceme toto vzpomenout i dnes v době rozpaků nad Jiráskovým odkazem. Pamatuji ještě, jak při prvním Jiráskově Hronově nesli komunističtí divadelníci velký transparent s heslem "Nechte si Jiráska, my chceme Lenina". A poněvadž

dějiny se opakují, obávám se, aby se na Hronově neobjevil transparent "Nechte si Jiráska, nám stačí....."

2) Pásmo čtení a hudby mne láká pro sugestivnost a ztišení prostředí. A také proto, že jako v celém našem okrese i v Hronově se divadlo hraje velmi spore, byla by samotná příprava příležitostí k zapojení mladých lidí. Lidí, kteří společně s prezidentem Havlem věří, že poezie a slovo je zázrak, kterému

vděčíme za to, že jsme lidmi. A příprava pásma umožňuje scházet se a hledat mezi sebou to, co spojuje ve všech dobách všechny lidi ve společnou obec duchovní.

Josef Vavříčka

ZPRAVODAJ

3./1991

61. JIRÁSKOVA HRONOVA

Ze zákulisí 61. Jiráskova Hronova

střípky

-návštěva diváků na slavnostním zahájení 61. JH byla dle místních pořadatelů největší za posledních pět let,

-kolik nás do Hronova přijelo? Včera to bylo přibližně 470 účastníků mimo hrající soubory. Ještě se čeká dalších asi 80 diváků včetně členů souborů. Celkem nás tedy bude o polovinu méně než loni,

-ubytování v Domově mládeže SOU si pochvalují rodinnou atmosféru, kterou se podařila vytvořit pracovníkům tohoto ubytovacího střediska,

-pořadatele vystrašil LS Čmukaři z Modřic. Proč? Dal si maličko na čas se svým příjezdem,

-"Oheň přátelství" se přeci jenom konal, byť s jednodenním zpožděním, zato ale se vši parádou.

Příjmy

- MK ČR prostřednictvím IPOS ARTAMA	200 000,-Kčs
- z prodeje vstupenek	90 000,-Kčs
- z prodeje programů, zpravodajů	14 000,-Kčs
- příspěvek IMPULS Hradec Králové	3 000,-Kčs
příjmy celkem	307 000,-Kčs
Evidovaný neúčtovaný vklad pořadatele :	75 000,-Kčs

Výdaje

- spotřeba materiálu	38 800,-Kčs
- přepravné	8 300,-Kčs
- spotřeba el. energie	34 000,-Kčs
- výkony spojů	27 100,-Kčs
- ostatní osobní náklady	38 100,-Kčs
- cestovné	117 700,-Kčs
- ost. služby nemateriální povahy	38 600,-Kčs
- pohostění a dary	4 400,-Kčs
výdaje celkem	307 000,-Kčs
Evidované neúčtované náklady pořadatele	75 000,-Kčs

Pro informaci účastníků uveřejňujeme rámcový rozpočet 61. Jiráskova Hronova s komentářem.

Pod těmito - většinou divadelníkům nic neříkajícími - čísly se "skrývají" mimo jiné :

veškeré tiskoviny (programová brožura, Zpravodaje, pozvánky, plakát apod.), přeprava rekvizit a technického zařízení, spotřeba el. energie v Jiráskově divadle, Slávii a Sokolovně, náklady na zřízení a provoz samostatných telefonních linek v tiskovém středisku a informační kanceláři, služby v souvislosti s organizačním a technickým zabezpečením přehlídky (technické služby při představeních, úprava

hracích a ubytovacích prostorů, administrativní a organizačně

ekonomické práce, úklid, zdravotní služby, požární hlídky), odměny lektorů a redaktorů Zpravodaje, ubytování, doprava a stravování účinkujících souborů, lektorů, redaktorů, organizačních pracovníků, členů organizačního štábu, apod., autorské poplatky, výlep plakátů, apod., občerstvení členů souborů a hostů při různých jednáních, ubytování účastníků Klubu mladých divadelníků, pobyt a kapesné zahraničních hostů a lektorů.

Rozpočet je předběžný a při nynější proměnlivosti cen je třeba počítat se změnami.

AM/ARTAMA

Fa. LEPŠ
lahůdky
uzeniny

D N E S pondělí 5. srpna	
8.00 Klub režisérů SČDO	klubovna SOU internát
9.30 Veřejný diskusní klub	MS JD
15.45 "Snofonius a Mordulína" LS Vsetín	Sokolovna
17.00 "Takový beznadějný případ" DS Přerov	JD
17.00 "Nic jenom pro tebe" LS Olomouc	Slávie
18.00 "Čtení z díla A. Jiráska" s varhanní hudbou Kruh přátel JH	římskokatolický kostel
19.00 "Snofonius a Mordulína" LS Vsetín	Sokolovna
20.00 "Takový beznadějný případ" DS Přerov	JD
20.00 "Nic jenom pro tebe" LS Olomouc	Slávie
21.15 Filmový večer - Tankový prapor	letní kino
21.30 "Blázní" DS Vojan Doubravice	sady AJ
Z Í T R A úterý 6. srpna	
8.00 Klub režisérů SČDO	klubovna SOU
9.30 Veřejný diskusní klub	MS JD
17.00 "Labyrint světa a ráj srdce" ZUŠ Písek	JD
"Kirree" ZUŠ Zlív	JD
17.00 "Jak se hraje mikádo" SUMUS Praha	Slávie
18.00 Novica - šermířská družina z Nového Města nad Metují	sady AJ
20.00 "Labyrint světa a ráj srdce" "Kirree" ZUŠ Zlív	ZUŠ Písek
20.00 "Jak se hraje mikádo" SUMUS Praha	JD
21.15 Filmový večer - Brutální Nikita	Slávie
	letní kino

Malostranská beseda Praha - Hodinový hoteliér

Recenze představení

LÁRK ÍČIČOK = OLKÉDAVID ÉVARH

Bylo to potěšeníčko. Radost ze hry na jevišti i v hledišti. Sehraná autorská dvojice loutkoherců Daniela Weissová a Jaroslav Ipser v čase jedné vyučovací hodiny s tvůrčí elegancí a znalostí řemesla originálně zpracovala čtyři anglosaské pohádky ze sbírky Kočičí král.

Promyšlená dramaturgická stavba, kouzelný tříštinný paraván s převládající hororovou krvavě fialovou barvou a tajemnými děrami, čtyři bílí maňásci s velikými nosy a hranatými tvářemi, kocour, filigránský manželský pidipár posloužili výsostně divadelní produkci. Bezprostřednost kontaktu loutkoherců, jednoduchá linie pohádek, zci-zovaci efekty, jistota ve výstavbě slovních i situačních gagů, technicky brilantní práce v zákulisí (např. plameny pohlcující bratry - poutníky, poslušně neposlušná past na lidi, rychlé a nápadité převleky živých herců - maminka, žebračka, ovčák) vtažovaly do inscenace i přezrálé diváky. Byla to v dobrém slova smyslu výchova magií divadla. Sluší připomenout sled pohádek. Neznaje předlohy, pojmenoval jsem si je Kočičí král Tomáš Tumáš, Zlý kouzelník a hodná sestra Jana, Bratrská trojčata a jejich cesta za štěstím, Pidiživot. Děti, které představení uvidí, se mají nač těšit.

Jiří Fréhar

Kolem slídí strach a sídlí v nás!
Z čeho?

Něco neznáme, něco nechceme znát,
něco se bojíme poznat.

Smrt rozhodnutí bolest tma světlo smrt.

Pomůže nám pojmenování strachů
usídlých v nás?

Ale ne obyčejným způsobem, pomoci
pouze 27 písmen abecedy.

Vytvořme si VZTAH ke svým strachům!

Smějme se jim hořce nebo vesele!
Neznáte návod?

Poslou, nejte.

LÁRK ÍČIČOK LÁRK ÍČIČOK. Pozor! Není to zaklínadlo, co nadpřirozenou silou nám pomůže. Je to DIVADLO. Trpká skutečnost je vesele spoutána. Je to jednoduché? Zkuste také sami!

Zora Vondráčková

Co to muselo dát práce, než to začalo vypadat, že vůbec o nic nejde! Kolik inteligence muselo být vloženo, aby se zdálo, že je to jen blbinka! Kolik talentu musí být na to, aby vznikl pocit, že tohle by dokázal každý! Jediná prosička nakonec: kdyby té ležerní nedbalosti mohlo být jen tolik, kolik jí přísluší zvolenému stylu.

Luděk Richter

Slovní hříčka v názvu předznamenává celé představení.

Baví mě nadhled, zkratka dovedená do gagu, ne tedy pouze funkční, navíc na druhou zúročena. Těž hravost, herecký výkon a lidi.

Se vším lidským, co v nich je a co bez násilí přechází do mě.

Baví mě to, co těžce hledám už několik hronovských dní. Nejsm zastáncem jakéhokoliv dělení divadla.

Byl bych za spojování a prolínání, dle potřeby tématu ve prospěch sdílnosti věci. Baví mě reakce - zatím činoherního publika, na typicky loutkářské špílce. Tyto ohlasy mě utvrzují v tom, že divadlo loutkové i "bezloutkové" mají si co říci, a je věcí ochoty a příležitosti společný jazyk hledat.

Představení nešlapalo tak, jak jsem sám několikrát zažil, zapůsobilo na mě však, jako oáza radosti uprostřed mírně navoněného klišé některých hronovských kusů.

Matěj Šefna

"Bojíte se?", ptá se Daniela Weissová v úvodu, neboť se chystá horor. Lárk Íčičok!

Bojíte se? Neboť se blíží tajemství. A tam jsou Čmukaři doma. Přesněji tam, kde jim to ohlášené Bázlivu a Tajemno slouží jako základní rovina, z níž mohou odskakovat k humoru a uvolnění. Činí tak s velikým gustem z divadla a vyprávění. Až se ukazuje, že právě to je tím podstatným tématem

v téhle inscenaci. Pardon, hře. Totiž sama hra. Totiž potěšení z ní. Hle, magické číslo tři. Tolikrát ztrojí větu, situaci, tolikrát překvapí stavbou a pointou té triády, že pozvolna začínám vnímat ve trojici. S radostí a potěšením. A tak mi ani tak moc nevádí, že příběhy samy mají sem tam drobné propady, že se zadrhne rytmus, že se vlastně leccos nedopoví. Že by jim to třeba mohl pozorný lektor vytknout.

Nebojte se. Lárk Íčičok znamená: Cichám, cichám člověčinu.

F. Zborník

HODINOVÝ HOTELIÉR:

I když se to krásně vleče,
nožičky to potřebuje přece!!!!

Jarmila Černíková

Landovský napsal Hodinový hoteliér zhruba před dvaceti lety. Moc nezestárl (Hoteliér). V jednom akváriu žijí pořád vedle sebe pábitelé, lidé - hledači, lidé plní touhy, lidé, smrdící člověčinou i lidé "živořiči".

Ač to vypadá jinak, ti živořiči žijí většinou na první pohled úhledně, slušně, důstojně a vychovaně a naopak ti první, ač často (jako v tomto případě), jsou nuceni žít na okraji společnosti, neživořiči - ŽIJÍ.

Je to krásné téma a hrát o něm určitě také. Ale co platné. Taková inscenace nesmí postrádat jasnou dramaturgii a stabu. Aby nechyběly situace, ze kterých by teprve vycházely repliky, aby nechyběly vztahy - o kterých se v této hře hraje. Aby se nestalo, že obsazení klíčové role (Hanzl) bude omylem, neboť oprávněná aristokracie a noblesa se nedá dělat jako. Aby, aby.....

Pak bych se třeba na konci představení nemusela sebe sama ptát, o čem, že to vlastně bylo to povídání čtyř různých lidí v jednom pokoji, povídání, které teklo a teklo.

Jeden pábitel to nezachránil. Škoda.

Jiřina Lhotská

Postavy v Hodinovém hoteliéru čekají. Zahrát čekání je pro zkušeného herce velmi obtížný úkol. Aby se čekání dalo zahrát, musí mít i dobrý podklad v textu. Zdá se mi, že Landovského hra je spíše pábením a dává poměrně střídmé příležitosti k akcím, které by pomáhaly dokreslovat proměnlivé vztahy postav. Soubor zřejmě textovou nedostatečnost podcenil a spolehl se na "sílu" Landovského slova, a tak se projevila jeho slabina - neakčnost. Vznikl dojem představení, které trvá příliš dlouho, navzdory občasnému smíchu diváků.

Zora Vondráčková

1) Hodinový hoteliér nechť v žádném případě netrvá déle, než je nezbytné nutné.

2) Dramaturgická stavba Hodinového hoteliéra by měla být z inscenace zřejmá.

3) Hodinovému hoteliéroví by neměly chybět vztahy.

PAT

Včerejší večer uzavřel hronovskou triádu Uhlárových inscenací vzniklých za spolupráce s trnavským Diskem. Mnozí jistě vzpomeli TANAP a A č. Rukopis B. Uhlára byl ve všech zřetelný: odmítnutí dramatika jako autora výchozí předlohy a dekompozice, jejímiž stavebními kameny jsou více či méně související situace smontované do mozaiky, která reflektuje skutečnost, v níž soubor žije. Ať už se Uhlárov styl divákovi líbí nebo ne, nemohl mu dosud vyčíst nezřetelnost, neadresnost pohledu a neřemeslnost divadelní práce. Nicméně myslím, že rozdíl mezi předchozími a Patem existuje.

Ten první je ve změně společenské situací, v níž vznikly. Obě starší jsou předlistopadové a téma společného obrazu nepřítele bylo spolehlivě oporou ve vzájemné komunikaci jeviště a hlediště. Pat vznikl zaplat' Bůh v jiných podmínkách. Problémy však - často totožné - trvají. Kdo je vinen? Odpověď Trnavských je nemilosrdná a míří do vlastních řad. Na naši zbabělost, neschopnost činu, na náš charakter. Analýza je to až masochistická.

Během představení však překvapivě zjišťuji, že přes mnohost situací kruté reflektujících tento svět se o stavu a příčinách dozvím vlastně hodně málo, navíc v jakémsi abstraktním balení, tézovitě. Rozpaky nad obsahem sdělení plynou i z úrovně jevištního textu. Trnavští odmítli dramatického autora, aby se jim stali sami, jenže dramatik v jejich řadách není.

Také situace příbuzných, rozebírajících si dědictví po přítomném umírajícím či porodní trápení, už tu byla víckrát a lépe. Tohle všechno, včetně stavby, která jako montáž, byla dříve přesto vymyšlené komponována do oblouku inscenace, působí tentokrát opravdu dekompozičně a jen obtížně postřehnutelným cílem. Ale i tohle bych odpustil kdyby nescházelo něco, co bych nazval lidským rozměrem. Obecná drsnost tu není nijak kompenzována. Vzpomínám na Adama a Evu z A č. na jejich pohledy a doteky, vzpomínám na humor TANAPu. Obojí včera scházelo. (Snad s výjimkou porodu kačera Donald.)

Jako by se inscenátoři už ve vstupním záměru rozhodli, že situace a doba jsou zlé a dál už v sobě a o sobě doopravdy poctivě nehledali. Ano, Pat je po mém soudu pokračováním původně hledáckého způsobu, jenž už nehledá. B. Uhlár tak paradoxně popírá sám sebe. Je to pořád ještě místy zajímavé představení, ještě tu tradičně zvládnutý princip kontrastu nabídné divadelně dobrá místa, ale takové síly jako tanky jedoucí proti divákům za zpěvu cukrkandlové Na horách (AČ) tvůrčí nedosáhli. Kladu si otázku, jestli pro věci výše uvedené vlastně vůbec mohli.

František Zborník

ZAHRADA

Skratkovité, živé, nápadité, fantazijské - to sú slová, ktorá ma napadli pri pokuse o charakteristiku prepisu divadelnej predlohy napísanej na základe Trnkovej rozprávky Záhrada. Možno sa sporit' o miere ako sa inscenácia priblížila našim predstavám o Trnkovej poetike (každý z nás ju má rozne zažitú cez literatúru, film a ilustrácie) no nemožeme upriet, že sme boli svedkami divadla - priestoru pre hru, priestoru pre zrod a prenos hereckého osobnostného nápadu. Pred našimi očami se bavili herci a my diváci sme sa bavili s nimi. Vtiahli nás do svojej bezprostrednej chlapčenskej zábavy na divadlo.

Kocúr v pôvodnej predlohe hovorí: Já nejsem žádný býložravec - já jsem masožravec. Autor týchto riadkov nie je divadelný kritik, ale divadelný výtvarník, hlavne však divák, ktorý, keď sa v divadle nenudí a keď sa v divadle dokonca baví - tak je veľmi vďačný divák. Ďakujem za 35 minút divadelného osvieženia.

Ján Zavarský

Vzhľadom k tomu, že redakce patrne z nedostatku miesta upravuje i postřehy z KMD, budu se snažit být co nejstručnější (aby nebylo co kráti).

Protože bylo včera nutné vyřešit i některé organizační záležitosti klubu, začalo povídání až ve 23.15. Tedy málem nezačalo, neboť bylo nutné uprosit p. školníka, kterého dle jeho slov nikdo z OŠ neinformoval o tom, že klub pracuje do noci, a který chtěl třídu zamknout, aby chom mohli pracovat alespoň do půlnoci.

Povídání ve třídě Jevgenije Slavutina: Nehodnotíme přímo představení. Snaha lektora vede k rozpoznání žánrů a žánrových forem v inscenacích, je zdůrazňován jejich význam jako složek jazyka každého divadelníka. Narážíme na základní problém: co je vlastně žánr? Po stručném vysvětlení nacházíme v trebičském Snu noci svatojánské prvky fantastické komedie, opery, muzikálu, klauniády, kabaretu, činohry i frašky. Skvělé představení však zůstalo určitým "kompotem". Kdyby tvůrci udělali ještě půl kroku vznikla by divadelní "událost". Další problém: co je syžet, fabule? Hledání společného jazyka s lektorem asi chvíli potrvá. Budeme se muset zeptat. Zítra, neboť je půlnoc a musíme ven ...

Karel Tomas

4) Hodinového hoteliéra - respektive postavu hlavní a ještě jednu obsadíme tak, aby nabyla "jako", alébrž "kdybych".... (blíže Dramatická výchova - publikace vydaná v KKS Č. Budějovice, později i v Brně, Praze....).

5) Hodinový hoteliére, kde je temporytmus!!!

6) O Hodinovém hoteliéroví bychom měli mít možnost se informovat i přes ostatní složky inscenace (fungující a ne jen nefungující kulisu).

7) Nad Hodinovým hoteliérem bychom se při východu z divadla neměli ptát "o čem to vlastně hrají".

SEN NOCI SVATOJÁNSKÉ

Je to dřina vyrábět suchou cestou 80 minut legrací, hlavně pro diváka a navíc na Shakespearův účet.

Jarmila Černíková

Sen noci svatojánské je už druhá inscenace této přehlídky, kdy se mnoho diváků nedšeně směje při scénách, kdy se na jevišti neesteticky předvádí touha po fyzické lásce, brutalita a hysterie. Kladu si otázku, proč tyto, primitivním způsobem zahrané scény, vyvolávají bujaré veselí v větší části publika. Jsou snad diváci natolik unaveni složitostí doby či svých vlastních životů, že útok na ty nejprimitivnější pudy vyvolává u nich nadšení z objevené jednoduchosti těchto akcí? Remeslníkovi, který představuje Thisbu, je je do šatů vložen mř coby ženský prs. Klubko mu zasadí několik ran, aby byl na správném místě a místo druhého prsu vloží dřevo. A divák se baví.

Třebíčský soubor chtěl patrně ukázat, že děti, které naivně hrály

Aucassina a Nicolettu, vyrostly a dovedou se zabývat i krutými hrami vášni a pudů dospělých. Tyto hry jim nejsou vlastní, protože ve svém věku nemohly poznat jejich mechanismy, a jde tedy spíš o jejich představu o těchto hrách. Nakolik byla ovlivněna režisérem, nedovedu odhadnout. Jedním z hlavních problémů všech lidí ve věku herců trebičského souboru je otázka fyzické lásky. K tomuto věku patří také domněnka, že touha po fyzické lásce bez vztahu k druhému je cosi naprosto nepatřičného. Chápu, že Sen jim měl umožnit ukázat, jak jsou tyto touhy nehezke. Procitnutí ze sna mělo umožnit poznání a návrat k čistotě vztahů. Aby herci byli schopni obhájit tento výklad, museli by být herecky lépe disponováni. Je vidět, že projevy vášně jsou jim cizí a ta se mění na směšnou karikaturu podpořenou brutalitou, když Lysandr topí Hermii. Možností, které poskytuje zkrácený Shakespearův text, nebylo využito a zdá se, jakoby jeho výkladu nebylo věnováno příliš času.

Zora Vondráčková

A jsem tam, kde včera. Potlesk, soubor opakuje písničky a já nemám kudy odejít. Přitom Jardu Dejala znám a chtěl bych mu vždycky tleskat. Ale dneska? Už v Libuši jsem nemohl souhlasit s opakováním inscenačních postupů (které se nerozvíjely). V inscenaci Snu jakoby krutost v jednání (a přitom Sen je o krutosti lásky - ale nejen o krutosti), jež vrcholila ve scéně, kdy Hermie je "chlapci" dokopávána do vody, obnažila šarže, přehrávání, křeč. Je takový život? O tomhle a takhle chce hrát Jarda Dejal a jeho družina? Ó Aucassine, ó Nicoletto, ó Deje!!!

Jiří Pokorný

Ať nás expozice sebevít přesvědčuje, že jde jen o hraní si na

divadlo, jsou tu masky, jsou tu kostýmy, je tu Shakespearův text - a to vše nastoluje určité požadavky na herectví, kterým herci musí dostat: musí být schopni herecké proměny, vytvořit ne-li charakter, tedy typ, zahrát situaci, postupně utvářet v kolektivní souhře téma. Jenže herci si s touhle dosud nepoznanou "svobodou" nevědí rady, neumějí první, druhé, třetí ani čtvrté a Shakespearův text je válkuje, válkuje ... Herci do toho tedy šlápnu a je tu přehánění, šarže i čistokrevná šmíra (Titanie a její girls, Helena, ...). Namísto, aby se hrálo o něčem, vyrábí se legrace, vykonstruované "gagy", "nápady" (Puk na koloběžce, Titanie ve vozíku, Lysandrovo mečení u a močení do studánky ...). Chybí směřování, chybí jakýkoli výběr "nápadů", chybí kázeň přesného a účelného tvaru Ahoj, moře, Hesla Nezval či Aucassina a Nicoletty. Nežlobte se na mne, kamarádi na jevišti i v hledišti: je to operetácký kýč - a právě proto se líbí. Neboť kýč je kýčem právě proto, že se chce líbit - a někomu i líbí. Podbízí se. Jde jen za úspěchem, aniž ho zajímá funkce, poslání, smysl.

A ještě v jedné věci jde Sen spíš ve směru Libuše než Aucassina: v rábdobytčnosti, jež se všemu jen vysmívá, aniž by se přihlásila k jediné pozitivní lidské věci. Ba co hůř: je to kruté, zlé, je to škleb, který zapomíná na etiku. Ano, Shakespearův Sen je o krutosti lásky. Ale ani Shakespear nepožaduje, aby se Hermie omývala v moči svého milence a byla nakopána do studánky. Shakespear svou metaforu o krutosti lásky naplňuje a vyvažuje lidskostí pohledu na své postavky, opravdovostí lásky obou dívek i vrátky pootevřenými na konci. Cukrandlový přívěšek trebičské inscenace to udělat nemůže.

Luděk Richter

Úvaha, nikoliv elaborát o studentském divadle

Když se člena studentského souboru zeptám proč tento vznikl, bude se mi smát do očí. Potkat redaktorka s podobnými problémy, smál bych se též. V tom to všechno vězí a kdyby mým úkolem nebylo dostávat se poněkud pod slupku, nechal bych to tak.

Když jsem se ve studentských letech rozhodl založit soubor, zalíbila se mi stínohra. Můj vlastní otec mi poradil, bych neobjevoval objevené a šel rovnou za odborníky. Jmenovitě za panem profesorem Richtrem, on že mi poradí. A opravdu! On řekl: "Vezmi baterku a zkoušej!" V životě na to nezapomenu a od těch dob jsem odborníky ze svého studentského života vynechal. Naštěstí.

Nedošel jsem možná dál, objevil jsem objevené, ale prožil jsem si pocit objevitele, což bylo, pro mě tuze důležité, i když se později ukázalo, že nejsem prvním.

Vznik studentského souboru je

buď předem připravený osobou zvenku, nebo je tu z potřeby a přetlaku samotných studentů. Ten druhý způsob má, podle mého názoru, víc šancí na přežití.

Dramaturgie vychází z potřeby řešit a - nejlépe - vyřešit, odpovídat sám sobě na zásadní otázky a hledat radikální východiska. Velkou roli hraje též potřeba revolty a popření principů tvorby předcházející generace.

Jsem přesvědčen o tom, že nemalou úlohu ve vzniku a tvorbě těchto souborů hraje erotika. Ne tedy tvrdý sex in natura - jde jen o vzrušování se navzájem hrou, tématem a vzájemnou exhibicí při práci. Vazba divadlo - erotika je v tomto případě zákonitá. Jde o vztah mezi tvorbou a zvýšenou citlivostí, plynoucí z věku. S erotikou souvisí pochopitelně i hudební složka (do vzniku divadelního souboru pro studenta základní výrazový prostředek, scénografie, výběr, případně (nezřídka) tvorba textu, tématu.

V souvislosti se studentskými soubory bych slovo "AMBICE", použitelné pro soubory zkušenější, nahradil výstižnějším "CHTĚNÍM" nebo patetickou "TOUHOU". Souvisí s hledáním základního postoje a životního názoru. Dochází k nevídaným experimentům, majícím kořeny mnohdy v odvaze, mnohdy v neznanosti.

A když se ztotožním s výše uvedenými tezemi, nemám již potřebu psát recenzi ani na "Školu hrou", ani na "Sen noci" či "Záhradu". Jsem si zároveň vědom, že "takhle to dělat nejde" a "chybami se člověk učí", ale v tom je právě moje revolta, jelikož mě to snad ještě neopustilo.

Jsem si vědom neúplnosti své úvahy o studentském divadle, za což se, samozřejmě, neomlouvám. To víte - mládí ...

Matěj Šefma

SOUBOR - INSCENACE? - DIVÁCI???

Uvedené úvahy na téma vytčené v titulku jsou neautorizovaným redakčním přepisem odpovědí dotázaných

Se členy divadla Čmukaři a F kufru jsem na téma "soubor - inscenace - divák" hovořil na "přeskáčku".

Oba soubory jezdí za diváky, nemajíce stálou scénu. Změnu zájmu o svá představení nezaznamenaly, ale připouštějí, že "stále scéný" tyto problémy mají.

Nespekuluji nad tématem, nesnažím se utrhnout diváka na "šlágr".

Svejk! Ale hrál bych to vážně. Na současnou by byl možná příhodný. Legrací? Proč ne. Don Quijote? To by bylo možná moc, těžko říct. Divadlo přestalo plnit totiž funkci sdružovací. Bylo místem, ve kterém se dalo šuškat. Dnes může šuškat všude a nahlas. Divák, mající potřebu šuškat, rozešel se do ulic, zřelid se a ubylo ho v hledišti. Jde ale pouze o optický klam. Je to v pořádku a dalo se to čekat.

Nebráníme se tomu a nesnažíme se za každou cenu diváka přilákat. Je to zkouška poctivosti práce, kterou děláme. Dneska záleží spíš na tváři a ne na tématu, který hraje. Tématem se v našem případě stává soubor.

Profesionálové potřebují dramaturgii přizpůsobovat divákovi. My ne. Hrajeme, kdy se nám zachce a je pro nás důležitější proces vzniku inscenace, než její prezentace.

Láká nás vlastní podíl na tvorbě.

Divácká obec v menším městě se dá rozdělit na snoby v nazežených vestách, kteří přijdou do divadla na efekt, štamgasty a náhodné chodce. Návštěvnost tedy vesměs kolísá s počtem náhodných chodců. A je záležitostí reklamy, kolik jich přijde. Každé amatérské divadlo by mělo mít svého manažera, jo!

Těž je tu zkušenost, že divák má svých starostí dost a zajímalo by ho spíš téma oddechové. Jenže mladá "garda" (čmukařský dorost) se vesele tvoří hru vážnou a vládné jistota, že lidi přijdou.

Matěj Šefrna

Vlastimil Vondráček,
D 3 Karlovy Vary:

Náš soubor uváděl a bude uvádět texty, které nám sedí, o kterých jsme přesvědčeni, že bychom je měli uvádět.

Alena Petrová, Pardon Olomouc

Jak vy v souboru vidíte trojúhelník soubor - inscenace - divák?

My jsme vždy hledali téma pro sebe. A protože se pohybujeme v určitém okruhu duchovně spřízněných lidí, věříme, že bude zajímat i je. Změny? Chtěla bych víc hledat v oblasti vztahů mezi lidmi. Nepolitické divadlo (ale které divadlo je nepolitické). Zajímá mě spíš co těch 40 let zanechalo na člověku. A pak sociální problémy postížených a celá tahle oblast. Diváci? Přijdou ti, kteří hledají v divadle zážitek - očistění, jež mi znovu připomíná, které věci jsou pro mě důležité, které mají cenu.

Prokop Maršš,
Zasídlavdivadlo Želeč u Tábora

Divák nemá zájem prakticky o nic. Sdělím-li, že je to komedie, tak možná přijde. To je vlastně důvod, proč se k 80. výročí souboru vracíme již po třetí k detektivní komedii Půlnoční vlak. I v minulosti jsme inklinovali spíš ke komediální tvorbě než k psychologickému divadlu.

Vybírali jsme hry, které vyhovovaly členům souboru a jejich přátelům a snažili jsme se ve výběru titulů nepodbízet se texty, které nemají jistou literární kvalitu.

Jaroslav Kubeš, Studio Volyně:

Divadlo děláme pro lidi. Nijak zvlášť si neurčujeme třeba žánrový výběr. To co děláš a cítíš v životě, o tom musíš dělat divadlo. A problém návštěvnosti necítíme. Ve Volyni máme stálý okruh diváků, kteří přijdou i podruhé, protože představení hrajeme třeba v jiném prostředí než obvykle. A většinou naše inscenace nestahujeme, tak proč konzervovat.

Ursula Kurková, Teatr Český Těšín:

O našem souboru se říká, že jsme taková ani ryba ani rak. Je to zřejmě způsobeno tím, že většinou hrajeme v polském jazyce, ale v českém prostředí. A to asi do značné míry ovlivňuje i výběr našeho repertoáru. Samozřejmě i to, že hrajeme pro národnostní menšinu. Když vystupujeme v Polsku, říkájí, že mluvíme polsky a o českých tématech a v Čechách zase podotýkají, že naše představení vycházejí z polské divadelní tradice. Snad to druhé bude více pravda.

Ladislav Valeš,
Rádobydivadlo, Klapý:

Z prvních našich představení se mohlo zdát, že nám o diváky nejde. Slo nám především o získání takových, kteří chtěli přistoupit na naše téma provokace a diváky si nějak vychovat. Myslím si, že po pěti letech působení se to do jisté míry podařilo. Dnes od té provokace trošku odstupujeme, ale mezilidskými vztahy se zabýváme dál. V žádném případě se nechceme podbízet. Možná si někteří řeknou, že dostáváme rozum, ale chceme se nějak více přiblížit ke kořenům komediantství. Proto chystáme i projekt putování po vlastech českých bez peněz jen s károu a žít budeme jen z toho, co si vyděláme.

Václav Březina,
Divadlo Malostranská beseda
Praha:

Není nic nového, že všichni mají problémy a jejich divadlo není výjimkou. Kromě otázek, zda na ně budou chodit diváci, jestli budou ubývat nebo přibývat, je ještě další otázka, kterou si v poslední době kladou. Zda a proč dělat amatérské divadlo. V současné době nikdo ze souboru není schopen odhadnout, co bude za půl roku a zda v jiných podmínkách budou schopni realizovat nějakou věc, pokud s její přípravou začnou. Nejlepší by bylo napsat vlastní hru, ale to je příliš obtížné. Hotový text se ale také těžko hledá. Soubor ale chce v práci pokračovat, dohodli se, že budou hrát, pokud to půjde. Hledají hru, která by bavila jak soubor, tak diváky, což je v dnešní době obtížné. Oni ale potřebují vyšší návštěvnost. Ta je pro ně důležitá, protože v Malostranské besedě nejsou jednoduché ekonomické podmínky. Dříve diváci byli vděční, pokud v inscenaci nalezli odezvu svých vlastních pocitů, v současné době projev skryté revolty nefunguje a tak bude nějakou chvíli

trvat, než objeví, jakým způsobem ovlivnit diváka. Soubor několik konkrétních nápadů má, ale prozrazovat zatím nebude nic.

Břetislav Kozušník, Změny Ostrava:

Závislost amatérských souborů na divácích by neměla být výrazná. Vždyť ani v minulosti nebyly soubory natolik ekonomicky závislé na návštěvnosti. I nadále by měly soubory experimentovat. Bezprostřední rozpuštění z ekonomických důvodů nehrozí.

Miroslav Anton, Plzeň:

Já cítím především potřebu obměny tématu divadla nejvlastnějšího: jedinec versus společnost. Teď by mělo jít o jeho daleko nadčasovější polohu, ne už ve smyslu ideologicko-politickém. Divadlo je pro mě především prostředek k hledání odpovědí na základní lidské otázky: kdo jsem (jsme), kam jdu (jdeme)... Co do formy toužím větší imaginativnosti, větší divadelnosti. Prostě po něčem jiném než reálu, který až dosud interpretovali.

Jiří Mertlíček, Smyčka Hustopeče:

Nás se nebudou změny týkat v žádném případě. Nebudeme předělávat repertoár, na kterém se soubor dohodl (a basta fidli). V rámci kontaktu s okolím nemáme (chvála bohu) problém s návštěvností. Hráli jsme Camiho, chceme pokračovat dál v hravém divadle, které vyhovuje nejen nám, ale i divákům. Chceme, aby především předloha komunikovala s námi, proto se nebudeme omezovat ve výběru a brát ohled jenom na diváky. Vždycky se nám vyplatilo. Je zbytečné hrát něco co hereckou společností netěší.

Pavel Rejman,
svobodný herec Vsetín:

"Prvotní je nápad vycházející z momentálního mého pohybu. Ať chci či ne, promítne se mi podvědomí. Ve chvíli, kdy je inscenace hotová vidím, že jde o reflexi toho, co jsem prožil. Dešifruji jen svůj předchozí stav.

Nikdy bych se nechtěl dostat k tomu, abych uvažoval, jak divadlo mám udělat, aby se líbilo lidem. Jestliže má mít nějaký smysl, musí vyjadřovat názor. Ať už jde o humor, drama, kolokoliv. Je to jedno. Musím říkat pravdu. Ve smyslu osobním. Nelze hrát o tom, že nemám prachy a vozit si prdel v pežotovi. Je jasné, že se vystavuji riziku stát se prodávacem plavek eskymákům. Ale to je mé riziko nezadatelné.

Selského hřbeta nezajímá můj problém LVA. Jestliže lev neproskočí hořícím kruhem, je podle něj zbabělec a nemá chuť ptát se proč. Nezajímá ho křivej ksicht doby. Chce vidět růžovou televizi. Tu mu poskytnout nechci. Já se chci zeptat, jestli je LEV známem národa, jenže on už to přece dávno ví, že asi jo!

Ve sto lidech se najde určitý procento, který souzní a pro to procento hrajou a budu hrát. Stačí?"

střípky

Pokud byl Hronov v minulých letech chudý na kulturní zážitky, bylo dost prostoru na posezení a měl jsem pocit, že U nás nás vítají - viz otevřená terasa od "nevidím do nevidím". Zdá se mi, že soukromičení v tomto směru je horší než za totality.
Volnýšů (Češi)

UPOZORNĚNÍ organizace nioho štábu JH pro všechny návštěvníky letošní přehlídky!

Od dnešního dne platí, že pokud bude chtít někdo vracet vstupenky, musí tak učinit nejpozději den před představením!

Obecní úřad spolu se Zásídlavdem v Želči nabízí divadlům i jiným souborům víkend, ve kterém se předpokládá, že soubor odehraje minimálně jedno představení. Podmínky jsou na dnešní poměry výhodné. Nabízíme zdarma ubytování a prostory k případnému zkoušení i hraní a 30-50% z vybraného vstupného za předpokladu, že soubor si provede reklamu v obci a okolí (říkejme tomu opět cedulaření). Případní zájemci budou dle pořadí uspokojeni a dotazy jim zodpoví Obecní úřad v Želči u Tábora, tel. 0361/98023 Prokop Mareš. (PSC 391 74)

Omlouvám se za chybnou informaci v mnohu interpretovaném a neautorizovaném vyjádření pana Jána Zavarského. Pan Zavarský do porot je zván, ale neúčastňuje se jich.
J. Pokorný

Také letos (dá se říci i samozřejmě pro velký loňský úspěch) bude v Hronově pracovat seminář klubu režisérů SCDO. Počínaje nedělí vždy o 8.00 hodině (noční) se schází v klubovně internátu ČSSD na kus řeči, aby účastníci stihli diskusní klub. Tématem diskusí budou - jako loni - vybraná představení z festivalového repertoáru a nádvakem jedna malá disputace nad Saldovými myšlenkami o divadle. Odpovědný šéf semináře: František Tomášek, lektor: Jiří Hraše.

Fa. LEPŠ
lanůbky
uzeniny